

16. Porter, Michael. *Competition strategy. Basics*, 1998.
17. Thompson, Arthur, and Arthur Strickland. *Strategic Management: The Art of Design and Implementation*. Banks and exchanges, 1998.
18. Tulenkov, N. "The key position of strategic management in the organization." *Problems of theory and practice of management*, no. 4, 1997, pp. 104-107.
19. Fedulova, L.I., Zakharova O.V. Peculiarities of the concept of strategic planning in modern conditions of economic development. *Problems of science*, no.1, 2003, pp. 42-46.
20. Chandler, Alfred. *Strategy and structure; Chapters in the History of the history of the Industrial Enterprises*. MIT Press, Cambridge, Mass, 1962.
21. Berdanova, Olga, and Vladimir Vakulenko. *Strategic planning of local development. Practical guide..* DESPRO, 2012.

УДК 330.322

doi: 10.15330/apred.2.17.173-183

Малишівський Т.В.¹, Стефінін В.В.²

СИСТЕМА ІНСТРУМЕНТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

¹ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра управління та бізнес-адміністрування,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76010, Україна,
тел.: +380 95 312 6606,
e-mail: taras.malyshivskiy@pnu.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9050-2308

²ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра теоретичної та прикладної економіки,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76010, Україна,
тел.: +3800672992171,
e-mail: volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9115-0068

Анотація. Метою статті є формування теоретичної бази для розробки єдиної системи інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні для її подальшого використання органами місцевого самоврядування та державної влади на місцях в процесі розробки та реалізації місцевої інвестиційної політики.

У процесі дослідження використано методи аналізу, систематизації, групування, абстрагування з метою визначення нормативних документів щодо регулювання діяльності органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій, виокремлення та розгляду інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні.

Інформаційну базу наукового дослідження склали наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів та законодавчо-нормативні документи з питань регулювання діяльності органів місцевого самоврядування.

Досліджено теоретичні основи системи інструментів інвестиційної політики саме на місцевому рівні. Це пов'язано з тим, що органи місцевого самоврядування за своїми

обов'язками та повноваженнями суттєво відрізняються, як від органів центральної влади, так і від органів державної влади на місцях, а тому для них необхідна власна система інструментів для формування місцевої інвестиційної привабливості. Базуючись на системі інвестиційних інструментів, що використовується або може використовуватись на загальнодержавному рівні, а також враховуючи статті закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» нами запропоновано авторську систему інструментів інвестиційної політики, яка може використовуватись на місцевому рівні. Дана система інструментів складається з інструментів прямого впливу (фінансові інструменти) та з опосередкованих, які в свою чергу визначають рівень інституційної спроможності громади щодо залучення інвестицій. До інструментів прямого впливу ми відносимо податкові інструменти, утворення цільових фондів, спільне фінансування інвестиційної діяльності, проведення конкурсів із забезпеченням фінансування переможців, створення спеціальних вільних економічних зон тощо. До інструментів опосередкованого впливу належать: налагодження системи комунікацій з інвесторами; формування та поширення інвестиційних пропозицій громади; розробка та поширення промоційних матеріалів для інвестора (інвестиційний паспорт, гід для інвестора тощо) та інші.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у створенні авторської системи інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні.

Одержані результати дослідження можуть бути використані органами місцевої влади при розробці та впровадженні інвестиційної політики громад. Вважаємо, що використання даних інструментів здатне підвищити рівень як інституційної спроможності громади щодо залучення інвестицій, так і рівень інвестиційної привабливості громади загалом.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна політика, інвестиційна привабливість, інструменти інвестиційної політики, інституційна спроможність громади.

Malyshivskiy T.V.¹, Stefinin V.V.²

SYSTEM OF INVESTMENT POLICY INSTRUMENTS AT THE LOCAL LEVEL: THEORETICAL ASPECT

¹Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Management and Business Administration,
Shevchenka str., 57, Ivano-Frankivsk,
76010, Ukraine,
tel.: +380 95 312 6606,
e-mail: taras.malyshivskiy@pnu.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9050-2308

²Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Theoretical and Applied Economics,
Shevchenka str., 57, Ivano-Frankivsk,
76010, Ukraine,
tel.: +3800672992171,
e-mail: volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9115-0068

Abstract. The aim of the article is to form a theoretical basis for the development of a unified system of investment policy instruments at the local level for its further use by local governments and local authorities in the process of developing and implementing local investment policy.

In the course of the research the methods of analysis, systematization, grouping, abstraction were used in order to determine the normative documents on regulating the activities of investments attraction by local governments, isolate and consider investment policy instruments at the local level.

The information base of the scientific research consisted of scientific works of domestic and foreign economists and legislative and regulatory documents on regulating the activities of local governments.

The theoretical foundations of the system of investment policy instruments at the local level have been studied. This is due to the fact that local governments differ significantly in their responsibilities and powers from both central and local authorities, and therefore need their own system of tools to create local investment attractiveness. Based on the system of investment instruments that is used or can be used at the national level, as well as taking into account the Law of Ukraine "On Local Self-Government in Ukraine" we have proposed an author's system of investment policy instruments that can be used at the local level. This system of instruments consists of instruments of direct influence (financial instruments) and indirect ones, which in turn determine the level of institutional capacity of the community to attract investment. Instruments of direct influence include tax instruments, formation of trust funds, joint financing of investment activities, holding competitions to provide funding for winners, creation of special free economic zones, etc. The tools of indirect influence include: establishing a system of communication with investors; formation and dissemination of community investment proposals; development and distribution of promotional materials for the investor (investment passport, guide for the investor, etc.) and others.

The scientific novelty of the obtained results is the creation of an author's system of investment policy instruments at the local level.

The results of the study can be used by local authorities in developing and implementing community investment policy. We believe that the use of these tools can increase the level of both the institutional capacity of the community to attract investment and the level of investment attractiveness of the community as a whole.

Key words: investments, investment policy, investment attractiveness, investment policy instruments, institutional capacity of the community.

Вступ. Однією із ключових функцій як і органів державної влади, так і органів місцевого самоврядування є забезпечення стабільного та довгострокового економічного зростання. Адже саме завдяки економічному зростанню суспільство може збільшити рівень добробуту та покращити якість життя (за умов ефективного розподілу).

Для забезпечення стабільного економічного зростання необхідний постійний притік інвестиційного капіталу в економіку, адже саме інвестиції вважаються джерелом економічного зростання. Якщо в епоху первісного накопичення капіталу, країнам доводилось чекати століття для того, щоб згенерувати достатній обсяг капіталу для фінансування економічного стрибка, то в епоху глобалізації та цифровізації економіки, капітал здатен перетинати кордони за лічені наносекунди. Відповідно, менш розвинутим країнам уже не потрібно проходити етап "первісного накопичення капіталу", а вони можуть фінансувати свій економічний стрибок за рахунок залучення капіталу з-за кордону у вигляді прямих іноземних інвестицій [3].

В такому випадку, ключовим завданням для органів державної влади та органів місцевого самоврядування є формування таких умов (макроекономічних, політичних, правових тощо), які б сприяли максимальному залученню іноземного капіталу, тобто формування інвестиційної привабливості.

Враховуючи реформу децентралізації в Україні, ключовими центрами формування інвестиційної привабливості стануть саме органи місцевого самоврядування новостворених територіальних громад, від діяльності яких і залежатиме рівень залучення інвестицій та темп економічного зростання загалом [12].

Зважаючи на таку ситуацію, виникає необхідність у розробці системи інструментів інвестиційної привабливості на місцевому рівні, яка б дозволила громадам підвищити рівень інвестиційної привабливості та сприяла залученню інвестора на територію.

Питання, пов'язані із вивченням та дослідженням як теоретичних, так і практичних аспектів розробки та використання інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні в Україні залишаються маловивченими, адже основний акцент дослідники роблять саме на дослідженні інструментів інвестиційної політики саме на рівні держави.

Зокрема, інструменти інвестиційної політики на рівні держави висвітлені в працях таких вчених, як Н.І. Шевченко [17], В.В. Руденко [12], О.П. Ігнатенко [7], Е.Я. Вайсман [2], О.В. Химич [16].

Щодо місцевого рівня, то окремі інвестиційні інструменти висвітлені в "Рекомендаціях щодо залучення та супроводу інвесторів на місцевому та економічному рівнях", розроблених Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, в яких міститься ключова інформація про такі інструменти як інвестиційні пропозиції, інвестиційний веб-портал, інвестиційний паспорт тощо [14].

Також, інформація про окремі інвестиційні інструменти висвітлена у працях вітчизняних вчених. Так, в праці М.В. Вихор, Н.В. Коваль та О.І. Шемігон досліджуються теоретичні та практичні аспекти розробки та використання інвестиційних паспортів для промоції інвестиційного потенціалу на місцевому та регіональному рівнях [4].

У працях Г.В. Лещук досліджується взаємозв'язок між наявністю інвестиційних інструментів та соціально-економічними показниками територіальних громад; запропоновано авторську модель оптимального інвестиційного забезпечення територіальних громад [11], а також наведено теоретичний аналіз щодо використання окремих інструментів інвестиційної політики (інвестиційна карта та інвестиційний паспорт) [10].

Н.В. Коваль у своїх працях досліджує теоретичні аспекти розробки інвестиційних пропозицій [8] та аналізує практичне виконання програми залучення інвестицій на прикладі виконання "Програми залучення інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в Київській області на 2016-2018 роки" [9].

Н.О. Андрусак у своєму дослідженні вказує на можливість впровадження інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання в Україні та виділяє окремі інструменти реалізації даної моделі [1].

Як бачимо із вищенаведеного аналізу, станом на сьогодні, в Україні не сформувався єдиної системи інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні. Враховуючи необхідність стимулювання залучення інвестицій в економіку країни, вважаємо за доцільне розробку такої системи, зокрема формування її теоретичного підґрунтя, яка була б своєрідним путівником для органів місцевого самоврядування при розробці місцевих інвестиційних політик.

Постановка завдання. Ключовою метою даної статті є формування теоретичної бази для розробки єдиної системи інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні для її подальшого використання органами місцевого самоврядування та державної влади на місцях в процесі розробки та реалізації місцевої інвестиційної політики. У процесі дослідження використано методи аналізу, систематизації, групування, абстрагування з метою визначення нормативних документів щодо регулювання діяльності органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій, виокремлення та розгляду інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні.

Результати. Розробка та реалізація інвестиційної політики передбачають вибір інструментів, за допомогою яких здійснюватиметься вплив на суб'єктів такої політики. На загальнодержавному рівні, інструменти інвестиційної політики діляться на 2 типи: прямі та непрямі (табл. 1).

Враховуючи ті повноваження, які мають органи місцевого самоврядування в Україні, а також різні рівні фінансової спроможності (від 597,3 грн. доходів бюджету на одного мешканця до 25501,6 грн. [5]), не усі інструменти інвестиційної політики на рівні держави можуть бути використаними на місцевому рівні.

Якщо на загальнодержавному рівні є можливість формування законодавчої бази, виділення коштів на здійснення капітальних інвестицій тощо, то на місцевому рівні такої можливості немає. Натомість, основна функція, яку можуть і повинні здійснювати органи місцевого самоврядування - це пошук та безпосередня комунікація із інвестором, промоція інвестиційного потенціалу території, а також підготовка безпосередніх інвестиційних пропозицій та їх часткове співфінансування.

Таблиця 1

Інструменти державної інвестиційної політики [16]

Table 1

Instruments of state investment policy

Прямі	Опосередковані
<ul style="list-style-type: none"> - податкові інструменти (податкові канікули, пільгові ставки податків); - узгодження законодавчої бази; - процеси приватизації; - реформи земельних відносин; - державні гарантії; - ліцензії та дозволи; - розвиток інфраструктури; - розвиток фондового ринку; - прозорі схеми інвестиційної діяльності; - створення і регулювання спільних підприємств; - субсидіювання. 	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення режиму реєстрації іноземних інвестицій; - створення спеціальних (вільних) економічних зон; - визначення умов інвестування в пріоритетні сфери економіки; - сприяння формування ПФГ, кластерів; - коригування норм та методів амортизації; - антимонопольне регулювання.

Зокрема, діяльність органів місцевого самоврядування в Україні регламентується Законом України “Про місцеве самоврядування”.

Відповідно до даного закону, саме в контексті розвитку економіки, орган місцевого самоврядування має наступні повноваження:

“22) затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування;

24) встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України;

25) утворення цільових фондів, затвердження положень про ці фонди;

27) прийняття рішень щодо передачі коштів з відповідного місцевого бюджету;

28) прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку;

28-1) прийняття рішень про укладення спеціальних інвестиційних договорів відповідно до Закону України "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями";

32) створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного

фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб);

33) вирішення відповідно до законодавства питань про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями;

34) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин;

35) затвердження ставок земельного податку відповідно до Податкового кодексу України;

36) вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування такого дозволу;

43) затвердження договорів, укладених сільським, селищним, міським головою від імені ради, з питань, віднесених до її виключної компетенції;

46) прийняття рішень, пов'язаних із створенням спеціальних вільних та інших зон, змінами в статусі цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань; надання згоди на створення таких зон за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України [6]”.

Враховуючи наявність саме таких повноважень, а також аналізуючи наявні дослідження та інші нормативно-правові документи, ми пропонуємо наступну структуру інструментів інвестиційної політики саме на місцевому рівні (рис. 2).

Відповідно до розробленої нами системи, усі інструменти також поділяються на дві групи - інструменти прямого впливу та опосередкованого впливу.

Інструменти прямого впливу - це ті інструменти, які створюють потенційні переваги для інвестора у фінансовому вимірі (безпосередньо впливають на баланс доходів та витрат інвестора, надають додаткові гарантії або можливості доступу до ресурсів, або ж збільшують обсяг початкових капіталовкладень).

Базовими інструментами прямого впливу є податкові інструменти. Відповідно до Податкового кодексу України, орган місцевого самоврядування наділений повноваженням встановлення місцевих податків і зборів [13]. Зокрема, такий орган встановлює ставки податків (у визначених ПКУ межах), а також - може надавати пільги щодо сплати тих чи інших податків, або ж звільняти певних суб'єктів від сплати місцевих податків на певний період. Використання податкових інструментів може бути важливим чинником прийняття рішення інвестором щодо вкладання коштів саме на території даної громади, або ж реєстрації бізнесу підприємцем. Зокрема, звільнення від сплати місцевих податків на певний період може бути важливим чинником щодо стимулювання розвитку підприємницьких ініціатив та стартапів. Адже той етап, коли компанія тільки зароджується є надзвичайно важливим, і за відсутності стабільного грошового потоку - тимчасове звільнення від сплати податку може мати значний вплив на фінансове становище компанії.

Іншим важливим інструментом прямої дії є створення спеціальних вільних економічних та інших зон на зразок Кремнієвої долини у США. Можливість створювати такі зони громадами відповідно до визначеної SMART-спеціалізації - це той чинник, який може сприяти залученню інвестицій на територію.

Також, надзвичайно важливий інструмент прямої дії - це створення спеціальних фондів та спрямування їх коштів на інвестування в економіку, надання фінансової допомоги, фінансування конкурсів (стартапів, підприємницьких ініціатив), надання фінансових гарантій тощо.

Рис. 1. Система інструментів інвестиційної політики на місцевому рівні (авторська розробка)

Fig. 1. System of investment policy instruments at the local level (author's model)

Зокрема, схожий підхід був використаний в Ізраїлі у 90-х роках ХХ століття. Мова йде про програму “ЙОЗМА”. Відповідно до умов даної програми, “уряд Ізраїля інвестував 100 млн дол. США у створення 10 нових фондів венчурного капіталу. У кожному фонді передбачалося представити три сторони – ізраїльські венчурні

капіталісти, закордонна венчурна фірма, ізраїльська інвестиційна компанія або банк. Співфінансування відбувалося у співвідношенні 2:1 (якщо приватні партнери збирали суму для інвестування в обсязі 16 млн дол. США, то тоді фонд отримував від держави 8 млн дол. США) [12]“.

10 фондів «Йозми», створених у 1992-1997 рр., за допомогою урядового фінансування збрали трохи більше ніж 200 млн дол. США. Ці фонди були викуплені чи приватизовані протягом п'яти років, і сьогодні під їхнім управлінням перебуває майже 3 млрд дол. США [18].

Вважаємо, що створення таких фондів на місцевому рівні в Україні також можливо, а відповідно - такі фонди теж можуть стати чинником залучення інвестицій в економіку.

Проте, вищенаведені інструменти прямого впливу не можуть використовуватись усіма громадами, враховуючи нерівномірність фінансової спроможності громад. Адже використання методів прямого впливу потребує наявності відповідного фінансового потенціалу.

Відповідно, тим громадам, у яких немає такого потенціалу та можливості вливання значних сум фінансових коштів у функціонування відповідних програм, варто зосередитись на розвитку інструментів непрямого впливу.

Інструменти непрямого впливу - це ті інструменти, які покликані наділити інвестора інформацією про громаду, можливі шляхи інвестування, а також - сприяти комфортному веденню справ інвестора на території.

Існує цілий ряд опосередкованих інструментів інвестиційної політики. На наш погляд, ключовими інструментами є:

- наявність окремої структури (відділу, департаменту, управління) в структурі органу місцевого самоврядування, яка безпосередньо займатиметься питаннями залучення інвестицій та комунікації з інвестором;
- наявність інвестиційного порталу громади / розділу на сайті, де висвітлюватиметься уся актуальна інформація;
- наявність готових інвестиційних пропозицій різних типів (brownfield, greenfield);
- наявність інвестиційного паспорту громади;
- наявність гідів для інвестора;
- наявність програми залучення інвестицій та програми соціально-економічного розвитку, що взаємопов'язані між собою;
- участь в або ж організація та проведення різноманітних інвестиційних форумів, конференцій, семінарів, зустрічей із запрошенням потенційних інвесторів.

Імплементация такої структури опосередкованих інвестиційних інструментів в систему інвестиційної політики громади дозволить підвищити рівень інвестиційної привабливості та сприятиме залученню інвестицій.

Також, варто зазначити, що даний перелік інструментів також визначає інституційну спроможність громади щодо залучення інвестицій, що є важливою складовою загальної інвестиційної привабливості як один із ключових м'яких факторів..

Основна перевага даної структури полягає в тому, що вона може бути впровадженою усіма громадами без винятку, і не потребує значних бюджетних витрат. Основний ресурс, який необхідний - це бажання лідерів органів місцевого самоврядування та наявність фахового персоналу, який б зміг втілити дану систему в життя.

Слід зазначити, що в умовах низької фінансової спроможності громади, єдиний шлях збільшити розмір бюджету - це економічне зростання, яке не можливе без залучення інвестицій. Відповідно, розробка та промоція і поширення інвестиційних

інструментів опосередкованого впливу - це той перший крок, який може дозволити громаді підвищити рівень інвестиційної привабливості та стати чинником залучення інвестицій в економіку.

Висновки. “Забезпечення збалансованого економічного та соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів [6]” - це одне із ключових завдань органів місцевого самоврядування в Україні. Для того, щоб сприяти збалансованому соціально-економічному розвитку, орган місцевого самоврядування повинен мати відповідну фінансову спроможність, основу якої складають доходи місцевого бюджету.

В умовах недостатньої фінансової спроможності громадам необхідне економічне зростання, джерелом якого в свою чергу є інвестиції. Відповідно, залучення інвестиційного капіталу в економіку - це одна із ключових передумов формування багатой та самодостатньої економічної системи із високим рівнем життя населення.

Враховуючи реформу децентралізації, саме органи місцевого самоврядування в Україні є ключовими елементами забезпечення економічного зростання, наділені відповідними повноваженнями. Саме тому, стан розвитку тієї чи іншої громади визначатиметься тим, наскільки якісно орган місцевого самоврядування використовує надані йому повноваження та можливості, зокрема і щодо залучення інвестицій на територію.

Станом на сьогодні, в науковому полі достатньо мало уваги приділялося вивченню інструментів інвестиційної політики саме на місцевому рівні. Відповідно, узагальнивши наявну інформацію, ми пропонуємо власну систему інструментів інвестиційної політики саме на місцевому рівні.

У нашій системі ми виділяємо інструменти прямого впливу (податкові інструменти, створення цільових фондів, спільне інвестування, створення вільних економічних зон тощо) та інструменти опосередкованого впливу (наявність структурного підрозділу в органі місцевого самоврядування, функцією якого є імплементація інвестиційної політики та комунікація і супровід інвестора; наявність інвестиційних пропозицій, інвестиційного паспорту, гідю для інвестора тощо).

Інструменти прямого впливу варто застосовувати тим громадам, у яких достатній рівень фінансової спроможності, а відповідно - є можливість прямого інвестування коштів. Що стосується інших громад, то варто починати із використання методів непрямого впливу. Мета даних методів - надати інвестору інформацію про громаду та зробити процес інвестування максимально прозорим та зручним.

Вважаємо, що імплементація даної системи інструментів у використання територіальними громадами сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості територій та створить умови для залучення інвестиційного капіталу в економіку громад.

1. Андрусяк Н. О. Інноваційно-інвестиційні інструменти стимулювання економічного розвитку регіонів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія : Економічні науки.* 2019. Вип. 1. С. 4-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_1_3 (дата звернення: 21.09.2021).
2. Вайсман Е. Я. Сучасні інструменти державної інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід.* 2014. № 4. С. 168-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_4_34 (дата звернення: 21.09.2021).
3. Васильченко С. М. Екстернальний економічний ріст. *Вісник Прикарпатського університету. Серія «Економіка».* 2018. Вип. 13. С. 21-25
4. Вихор М. В. Інвестиційний паспорт як інструмент інвестиційної політики на місцевому та регіональному рівні. *Інвестиції: практика та досвід.* 2011. № 2. С. 3-7. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_2_3 (дата звернення: 21.09.2021).

5. Гринчишин І. М. Фінансова спроможність територіальних громад у контексті оцінювання результатів адміністративно-фінансової децентралізації. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр.* 2019. Вип. 5(139). С. 26-32. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2019-5-4>.
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» в редакції від 29.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 21.09.2021)
7. Ігнатенко О. П. Застосування інвестиційних інструментів на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід.* 2019. № 5. С. 74-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_5_14 (дата звернення: 21.09.2021).
8. Коваль Н. В. Управління інвестиційною привабливістю ОТГ: інструменти та особливості їх застосування. *Фінансова політика регіонального розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту, 10-11 жовтня 2019 р., м. Житомир.* Житомир: ЖНАЕУ. 2019. С. 102-106.
9. Коваль Н. В. Формування та реалізація регіональної інвестиційної політики у сучасних умовах. *Сучасні тенденції розвитку регіонів та галузей народного господарства : монографія / Нац. металург. академія України; за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної.* Дніпро: Пороги. 2018. С. 46-57.
10. Лещук Г.В. Інформаційна складова в системі інвестиційного забезпечення розвитку інфраструктури регіонів. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні орієнтири розвитку економіки України» (6-7 жовтня 2017 р.).* 2017. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова. С. 95-98
11. Лещук Г.В. Континуум залучення інвестицій у розвиток об'єднаних територіальних громад. *Бізнес-навігатор.* 2020. Вип. 6.1-2 (56). С. 67-72.
12. Малишівський Т. В., Стефінін В. В. Залучення іноземного капіталу як чинник забезпечення економічного зростання країни. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України.* 2020. Вип. 5 (145). С. 34-41. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2020-5-7>.
13. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 21.09.2021)
14. Рекомендації Міністерства економічного розвитку і торгівлі України щодо стандартів залучення та супроводу інвесторів на місцевому та регіональному рівні. URL: <https://cutt.ly/hnjXPTY>(дата звернення: 21.09.2021)
15. Руденко В. В. Зарубіжний досвід формування та реалізації інвестиційної політики держави. *Облік і фінанси.* 2014. № 1. С. 96-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_1_17 (дата звернення: 21.09.2021).
16. Химич О.В. Інструменти інвестиційної політики. *Соціально-економічні аспекти розвитку економіки та управління: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 16–17 січня 2013 р., Дніпропетровськ.* 2013. Дніпропетровськ: «Герда». С. 18-21.
17. Шевченко Н. І. Сучасні інструменти державної інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід.* 2011. № 24. С. 66-69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_24_18 (дата звернення: 21.09.2021).
18. Lerner J. The future of public efforts to boost entrepreneurship and venture capital. *Small Business Economics.* 2010. Vol. 35. Pp. 255-264. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11187-010-9298-z>

References

1. Andrusyak, N.O. “Innovation and investment tools to stimulate economic development of regions.” *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu imeni Bohdana Khmel'nyts'koho. Seriya: Ekonomichni nauky,* no.1, 2019, pp. 4-10. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_1_3. Accessed 21 Sept. 2021.
2. Weissman, E. Ya. “Modern instruments of public investment policy.” *Investytsiyi: praktyka ta dosvid,* no.4, 2014, pp. 168–171. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_4_34. Accessed 21 Sept. 2021.
3. Vasilchenko, S. M. “External economic growth.” *Visnyk Prykarpats'koho universytetu. Seriya «Ekonomika»,* no.13, 2018, pp. 21-25
4. Vykhor, M. V., Koval, N. V., and O. I. Shemigon, “Investment passport as an instrument of investment policy at the local and regional level”. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid,* 2011, no.2, pp. 3-7. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_2_3. Accessed 21 Sept. 2021.
5. Hrynchyshyn, I. M. “Financial capacity of territorial communities in the context of evaluating the results of administrative and financial decentralization.” *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrayiny: zb. nauk. pr.,* no.5(139), 2019, pp. 26-32. DOI: 10.36818/2071-4653-2019-5-4.
6. On Local Self-Government in Ukraine. Law of Ukraine as amended on August 29, 2021. Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text. Accessed 21 Sept. 2021.

7. Ignatenko, O. P. «Application of investment instruments at the local level». *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, 2019, no.5, pp. 74–79. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_5_14. Accessed 21 Sept. 2021.
8. Koval, N. V. «Management of investment attractiveness of OTG: tools and features of their application». *Finansova polityka rehional'noho rozvytku: vitchyznyanyy ta zarubizhnyy dosvid: materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf. z nahody 25-richchya zasnuvannya kafedry finansiv i kredytu, 10-11 zhovtnya 2019 r., m. Zhytomyr*, Zhytomyr: ZhNAEU, 2019, pp. 102–106.
9. Koval, N. V. “Formation and implementation of regional investment policy in modern conditions.” *Suchasni tendentsiyyi rozvytku rehioniv ta haluzey narodnoho hospodarstva : monohrafiya*, Dnipro: Porohy, 2018, pp. 46–57.
10. Leschuk, G. V. “Information component in the system of investment support for the development of regional infrastructure.” *Materialy Mizhnarodnoyi naukovy-praktychnoyi konferentsiyyi «Stratehichni oriyentyry rozvytku ekonomiky Ukrayiny» (6-7 zhovtnya 2017 r)*, 2017, pp. 95-98
11. Leschuk, G. V. “Continuum of investment attraction in the development of united territorial communities.” *Business navigator*, no.6.1-2(56), 2020, pp. 67-72.
12. Malyshevsky, T. V., Stefinin, V. V. “Attracting foreign capital as a factor in ensuring economic growth.” *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrayiny*, no.5(145), 2020, pp. 34-41. DOI: 10.36818/2071-4653-2020-5-7.
13. Tax Code of Ukraine. Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text Accessed 21 Sept. 2021.
14. Recommendations of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine on standards for attracting and supporting investors at the local and regional level, cutt.ly/hnjXPTY Accessed 21 Sept. 2021.
15. Rudenko, V. V. “Foreign experience in the formation and implementation of investment policy of the state». *Accounting and finance*, no.1, 2014, pp. 96–101. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_1_17. Accessed 21 Sept. 2021.
16. Hymych O. V. “Investment policy instruments.” *Sotsial'no-ekonomichni aspekty rozvytku ekonomiky ta upravlinnya: zbirnyk materialiv mizhnarodnoyi naukovy-praktychnoyi internet-konferentsiyyi 16–17 sichnya 2013 r., Dnipropetrovs'k*, Dnipropetrovsk: "Gerda", 2013, pp. 18-21.
17. Shevchenko, N. I. “Modern instruments of public investment policy.” *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, no. 24, 2011, pp. 66–69. Vernadsky national library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_24_18. Accessed 21 Sept. 2021.
18. Lerner J. «The future of public efforts to boost entrepreneurship and venture capital». *Small Business Economics*, no.35, 2010, pp. 255-264. DOI: 10.1007/s11187-010-9298-z